

MUTURREKO EGURALDIAK EZ DIRA GAI HAIEK BAKARRIK KONTZIENTZIAK PIZTEKO

Uda honetan berriro biderkatu dira muturreko eguraldiak, Ipar hemisferioan han hemenka bero uhinak, lehor-teak edota suteak zabaldu direlarik. Klimatologoek duela 30 urtetik aipatzen dituzten beroketa globalaren eragin aurreikusiak dira, gero eta maizago –eta indartsuago– ikusiko ditugunak. Funtsean, kontuak ez du bertze azalpenik behar, eta horrekin bukatu nezake artikulu hori. Baina azalpen ezagun eta frogatu hori talde batzuk ez dute onartzen, funtzio politiko bat betetzen duten narratibak lehenetsiz eta marko horretan errudun identifikagarriak seinalatuz.

 NICOLAS GOÑI

Ukatze horrek arrazoi ezberdinak izan ditzake: edo klima aldatzen ari denik ez dute onartu nahi; edo aldatzen dela bai, baina, ezer egiterik ez omen dagoelakoan daude; edo hondamendi guzi horiek bertze erru bat dutelakoan daude. Azken kasu honetan errudunak “nazioaren etsaiak” izan ohi dira. Eguraldiak normala izaten jarraitzen duela diotenentzat aldiz “nazioaren etsaiak” klima aldaketa aitorrarazi nahi dutenak dira. Absurdoa dirudien arren, interpretazio horiek munduaren ikuspegi bat islatzen dute, narratiba bat. Eta eguraldi gertakariak ezohiko mailakoak izanik eta ezohiko kalteak sorturik ere, ez dira beti narratiba batzuk aldatzeko bezain indartsuak.

DENA NORMAL, DENA ONGI

Arizonan, uda honetako ezohiko beroari aurre egiteko otoitza egin zuten legegileek abuztu hasierako beren lehen sesioan: “Otoitz egiten dizugu, Aita, sufrimendua bukatzeko konponbideak lortzeko eta gure tenperatura behera itzultzeko, hainbati sosegua itzultzeko”. Phoenix hiriburuan 43 gradu gainditu ziren uztailako egun bakoitzean, marka historiko guziak gaindituz eta hamarna-

ka pertsonari bizia kenduz. Pandemiaren hasieran bezala, gorpuak biltzeko hozkailu berriak erosi behar izan zituzten. Arizonako alderdi errepublikarreko hainbat kidek, aldiz, Antonio Turielen esaera famatua –“dena normal, dena ongi”– errepikatzen zutela zirudien, baina modu ez ironikoan. Justine Wadsack senatari errepublikarrak “eguraldi hori normala da” zioen sare sozialetan, eta hedabideetan frenesia dagoela zioten bere alderdikide batzuk, helburua izanki ezkertiarren klima aldaketa narratibari oihartzuna ematea eta jendea gobernuari kontuak eskatzera bultzatzea.

Justin Heap Arizonako legegilea esplizituagoa izan da: bere ustez klima aldaketaren “narratiba mediatikoa” “elite globalek” bultzatzen omen dute, energia berdeak garatzeko subentzio publiko masiboak lortzeko omen. Adierazpen deigarria da, jakinik erregai fosilen sektoreak –tradizionalki alderdi errepublikarrari lotua– hainbat hamarkadatan energia berdeen garapena oztopatuzko eta petrolioaren negozioa jarraitzeko narratibak bultzatu dituela. Heapek aitortu du halere klima aldatzen ari dela eta CO2 isurketek zerikusia izan dezaketela, baina gehituz funtsean ezin duela onartu

gobernuaren esku hartze gehiago konponketarako, hori egitea ezkertiarregia litzatekeelako. 2012an Virginia estatuko Chris Stolle legegileak Virginiako itsas bazterreko uholdeei buruzko txosten batetik “itsas mailaren igoera” hitzak kenduarazi zituen, bere iritziz hitz horiek ezkertiarrek direlako. Nortzuk ari dira klimaren auzia politizatzen?

MEZULARIA HIL

Europa hegoaldean ere uda gogorra izan da, iberiar penintsulan bereziki lehorte luzeak kalte handiak eragin ditu laborantzaren sektorean. Egoera normala denik erratera inor ez zen ausartu, baina batzuentzat muturreko egoera hori ez zen aski klimarekin ea zerbait benetan gertatzen ari den ausnartzeko. Klima aldaketaren auzia “elite globalek inposaturiko” iruzurra edo aitzaki hutsa dela sinetsi nahi duenarentzat, lehor-tearen errua baitezpada bertze nonbait egon behar da. AEMET meteorologiako agenzia berak eguraldia manipulatzeko delako zurrumuruak zabaltzen eta indarra hartzen hasiz gero, *chemtrail* edo aire-arrasoen narratiba zahar hura berpiztuz, maila handiko jazarpen kanpaina pairatu zuten agenzia honetako langileek. “Kri-

PAVLOS ROUFOS

“ETORKINENGATIK”, BESTE BEHIN

Grezian, 2023ko uda bereziki gogorra izaten ari da oihan suteei dagokienez, eta horien lehen larroan dauden errefuxiatuei leporatzen zaie suteak piztea.

minalak”, “hiltzaileak”, “gaitzaren zerbitzuko informazioaren sikarioak”, “manipulatzaileak”, “ordainduko duzue”, “zuei begira gaude” izan ziren jasotako mezuetarik batzuk. Apirilean Isabel Moreno meteorologoak sare sozial batean azaldu zuen berriro euri fronte batek Espainia sailhestuko zuela. Erantzunak azkar agertu ziren: “Ez gaitzazu inozotzat hartu”, “lehortzen gaituzte eta zu zara horien bozeramailea” eta holako. Morenok ez zuen inoiz ikusi bere mezu bati hainbat erantzun, ezta ere hainbertze oldarkortasun. AEMETeko bozeramaile Estrella Gutierrezek azaldu zuen lanean daramatzan 30 urteetan inoiz ez zutela halako egoerarik pairatu.

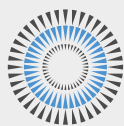
ARRAZISTENTZAT AITZAKI GEHIAGO

Grezian ehundaka sute izan dira, horietarik asko kontrolagabeak. Handiena Evros eskualdean egon da, Turkiarekiko mugan –Copernicus zerbitzuaren arabera, Europan urte askotan ikusitako sute handiena

izan da–. Poliziak eta suhiltzaileek sutea tximista batek piztu duela baieztatu arren, errefuxiatuek abiarazi omen dutenaren narratiba oso azkar zabaldu da, sutea bera baino azkarrago. Sorpresarik gabe, eskuin muturreko alderdiek miliziak osatzera deitu dute, giza-ehizan aritzeko. Pavlos Roufos saiakeragileak azaldu duenez, Evros eskualdeko biztanle batek hamabost pertsona atxilotu zituen bagoi batean, bideo bat argitaratu eta gero iruzkin gehienek errefuxiatuak tirokatzera edo zuzenean erretzera deitzen zuten. Dadia oihanean poliziatik ihes egin nahian bertze hemezortzi pertsona suak kiskailduta hilik ere, giroa ez da baretu. Zurrumurru zentzugabeenak zabaltzen dira, hala nola errefuxiatuak suhiltzaileen lana oztopatzen saiatzen omen direla hegazkinei harriak jaurtiz. Hori bertako jende gehiegik sinesten dute. Gobernuak eromen kolektibo honen aurka deus ez egiteaz gain, migrazioen ministroak adierazi zuen hemezortzi heriotza ho-

riek legez kanpoko muga gainditzearen ondorioa direla, bertzerik gabe. Roufosek dio dagoeneko Grezian menderakuntza menderatuek berek zabaltzen dutela, eta inboluzio hori hainbat urteko beherapen ekonomikoak baita harreman sozialen desegiteak ere elikatu dutela.

Psikologia sozialeko ikertzaile Harald Welzerrek *Klimakriege* (“Klimaren Gerrak”) liburuan azaltzen zuen muturreko eguraldi gertakariak pertsona talde baten bizi baldintzak kaltetzen dituztenean, Espainian lehorteak edo Grezian suteek egiten duten bezala, horrek sortzen den injustizia sentimenduak errudun identifikagarri baten bilaketa bultzatzen dezakeela. Ikus dezakegunez, funtzio politiko bat betetzen duen narratiba bateko errudunak dira, “nazioaren etsai” funtzioa alegia –balizko elite global izkutua edo atzerri-tarrak–, atentzioa eta haserre haiengana bideratzeko, bitartean klima aldaketa eta bere inplikazio sozialak aipatu gabe jarraitzeko. ●

ZINKUNEGI
OPTIKA

Hernani 23 · 20004 Donostia

T. 943 420 624

zinkunegioptika.com

Evil Eye